

Акатист Пресветој Богородици у част свете иконе њене “Барска“

Барска икона Мајке Божије налазила се у Подољу. У средњем веку овде су дошли хришћани из италијанскога града Барија, у коме се до сада налазе мошти светога Николе Чудотворца. У сећању на отачаство они су прозвали ово подољско месташце по родном граду Бар. Назив тога града побуђује у души православних људи побожност и управо приводи на спомен тропар светом Николи: „Наста дан светлога празника и град Бар се радује и са њим сва васељена весели се певањем духовних песама“.

(празнује се 14/1. октобра)

Кондак 1.

Изабраној пре свих векова на предвечном савету Пресвете Тројице за освећење стана Бога Логоса у зачећу Препоблагословеној Царици Богородици, дивној у животу, дивној у престављењу, осмељујемо се да принесемо ове похвалне песме. Ти пак, Владарко имајући моћ непобедиву, прими молбе слугу Твојих који Ти побожно кличу:

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целога света!

Икос 1.

Мноштво Анђела и Арханђела који окружују престо Божији, са страхом гледају на блистање славе Твоје, којом Те прослави и преузнесе Господ Који благоизволе да се оваплоти од Тебе. Но Ти пошто владаш небескима и земаљскима, и на свет земаљски шириш зраке Своје благодати, коју си у Подољској земљи благоизволела да подариш на утеху свету икону Твоју која сија суначном светлошћу и милосрђем Твојим. Ми пак, видевши Тебе у овој икони како држиш у девствено наручје Твоје Божанскога Младенца Господа Христа,

испуњавамо се радости,поклањамо се вером и са умиљењем кличемо овако:

Радуј се, јер кроз иконе Твоје изливаш на земљу реке благодати!

Радуј се, јер у икони Твојој видимо лик Твој као у огледалу!

Радуј се, јер иконама Твојим си подарила животворну силу чудеса!

Радуј се, јер благодат и силу Своју изливаш на првонасликаној икони Твојој!

Радуј се, јер милосрдно примаш молитве хришћана које Ти узносе пред иконом Твојом!

Радуј се, јер са небеских висина шириш зраке Твога милосрђа до најудаљенијих земаља!

Радуј се, јер као Мајка надзиреш Твоја православна чеда!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милосрђа Твога!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целог света!

Кондак 2.

Видевши моћна Заштитнице, са небескога Свога стана невоље које се дешавају на земљи, као сажалива Мајка желећи да подариш утеху страдалнима и земљу Подољску ниси лишила залога љубави Твоје: обилним чудесима прославила си свету икону Твоју, сву земљу нашу њоме штитиш учећи да благодатно кличемо Богу: Алилуја!

Икос 2.

Сви који живе у околини града Бара разумеше да им се даде велика ризница у часној икони Твојој, у свим невољама и смутњама које буром бацају ову земљу, и све који прилажаху икони Твојој не посрами надом у Тебе, и чувани Твојом заштитом благодарно овако певаху:

Радуј се, Мати милости и милосрђа!

Радуј се, Посреднице пред Сином Твојим за мир свету!

Радуј се, јер се Твојом помоћу чува у чистоти вера православна!

Радуј се, јер спашаваш људе Твоје од најезде непријатеља!

Радуј се, јер оне који Ти се моле чуваш неповређене усред ратног огња!

Радуј се, јер не одбацујеш наше молитве!

Радуј се, јер храм овај чудесно се украси иконом Твојом!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милосрђа Твога!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целог света!

Кондак 3.

Силом Вишњегачуваноганекада манастира Твога у граду Бару, јави се светионик Православља изливајући тиху светлост јеванђељског учења у срцима младића будућих пастира разумнога стада Христовога. Они пак, научени правилом истинске побожности, утврдише у Православну веру отпале некад у латинску јерес, подижући их да певају чистим срцем: Алилуја!

Икос 3.

Имајући у Теби прволик девственога завета православне монахиње певаху Теби праоцу Твоме Давиду: „привешће се Цару девојке после Ње, искрене Њене привешће се Теби“. Радосним душама носећи свеће девствености, иду часних лица инокиње за Тобом, својом Царицом Водитељком. Окриљени венцем, рајском надом и држећи се Твоје руководеће деснице верују да ће Тобом бити уведене у дом Царев, где ће са Анђелима и праведнима певати Теби ове похвале:

Радуј се, преукрашена Божанском славом!

Радуј се, одевена златном ризом приснодевста!

Радуј се, у храму Јерусалимском себе си предала у свети храм Сину Твоме!

Радуј се, јер си благодаћу Светога Духа натприродно зачала Бога Логоса!

Радуј се, јер си у девственој утроби Твојој неисказано понела прореченог од пророка!

Радуј се, јер си безсемено родила Христа Господа на спасење и радост целоме свету!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целога света!

Кондак 4.

Потрешени смо буром животних невоља, окружени смо разним невољама, и помрачени тамом оскудне вере, прилазимо ка незалазној светлости љубави са иконе Твоје која светли, Богомати, молећи од Тебе мир свету и духовно просвећење. Подигни Блага Мати, руке Твоје и подигни нас слабе и изнемогле. Укрепи нас у борби са силама злобе и научи да у смирењу духа за све случајеве благодаримо Богу песмом: Алилуја!

Икос 4.

Чувши за благодатна чудеса која се дешавају од свете иконе Твоје, сродници болесне девојчице дођоше у Твој Барски манастир, и услишивши њихову молитву јавила си се милостива Исцелитељка болесних; са њом пак,исцељеном Твојим милосрђем благодарно певамо:

Радуј се, живи Изворе који изливаш реке исцељења онима који моле!

Радуј се, јер где је немоћно земаљско лечење ту дејствује натприродна сила Твоје благодати!

Радуј се, јер тим чудесима све учиш да Ти вером долазе!

Радуј се, јер све добре и корисне молбе испуњаваш!

Радуј се, јер милостиво исцељујеш болесне који Ти долазе са молитвом!

Радуј се, јер са небеских висина невидљиво шаљеш помоћ!

Радуј се, јер оне који Ти се моле по сили вере обогаћујеш духовним даровима!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милости Твоје!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целог света!

Кондак 5.

Буди нам боговођена звезда, Владарко, показујући нам пут ка горњем Јерусалиму, где у неприступној слави са Сином Твојим и Богом царујеш и слушаш од бестелесних и праведних похвалне песме принесене због Тебе Богу: Алиулуја!

Икос 5.

Видевши побожне монахиње Барскога манастира силу Твоју, Богомати, када њихову сестру веома болесну доведоше пред многопоштованом иконом Твојом, савршише молбене песме и молећи олакшање страдалници. Завршивши молитве видеше болесницу која је одмах устала од болести. Због тога радосно и са великим некадашњим страхом обузете са скрушеношћу завапише Теби, Пречиста Дјево:

Радуј се, милосрдна Исцелитељко!

Радуј се, добра Уразумитељко!

Радуј се, обилна у љубави Лекарко телесних и душевних болести!

Радуј се, јер раствараш правду са милошћу!

Радуј се, јер нас уразумљујеш страхом Божијим!

Радуј се, јер бодриш покајнике милосрђем Божијим!

Радуј се, јер нам од праведнога Судије молиш време за покајање!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милосрђа Твога!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целога света!

Кондак 6.

Проповедница добротинства Твојих јави се девојчица која је оболела од очију, коју си исцелила помазањем уљем од Твоје свете иконе. Зато и она када је порасла сваке године долазаше у Барски манастир Твој у тај дан кад је било ицељење и благодарно певаше Богу: Алилуја!

Икос 6.

Засија нам свештена икона Твоја, Богоневесто, јер нам као пун месец осветљујеш благом светлошћу светиње животни пут, заблуделима у ноћи животних брига. У светлости Твојој, да видимо незалазну светлост и у горњим насељима, где нас удостоји да певамо Тебе, наставницу и руководитељку нашу овим песмама:

Радуј се, моћна Управитељко, Која добро управљаш животом нашим!

Радуј се, јер нас примером живота Свога побуђујеш ка врлини!

Радуј се, јер нас поучаваш да ћемо као сан оставити радости земаљске!

Радуј се, јер нас укрепљаваш да трпељиво носимо невоље као привремене!

Радуј се, јер огњем телесних болести чистиш рђу духовних прљавштина!

Радуј се, јер нас умудрујеш да се моћно супроставимо непријатељу!

Радуј се, јер шаљеш благодатну помоћ изнемоглима у борби!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милосрђа Твога!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целога света!

Кондак 7.

Премилосрдни Господ желећи да јави неисказану љубав Своју према људима искупљенима Његовом часном крвљу, даде Теби увек девственој Марији силу да чуваш оне који долазе Теби у овом земаљском животу и штитиш од злих духова у пресељењу ка животу

вечном. Пренешене пак, Црквом молитве за душе умрлих, које помажу Твојим моћним посредовањем да избављају од вечних мука. Помињући сва ова добротина Тобом јављена, благодарно певамо Свемилоствоме Богу: Алилуја!

Икос 7.

Нови недокучиви рај, имајући усред нас, као дрво живота Господа свих, видимо Тебе, пренепорочна увек Дјево Богородице. Ако и стоје око Тебе херувими, и не држе пламено оружје у рукама, већ раздавају различите духовне дарове од Тебе свима који слободно њој прилазе. Окриљени таквом надом и ми се осмељујемо да величамо Тебе Богообразована Богородице овим песмама:

Радуј се, јер царујеш на небесима али ни нас земаљске љубављу не остављаш!

Радуј се, преузнешена од свих небеских и земаљских!

Радуј се, јер лучезарно шириш зраке Божанске светлости на сву васељену!

Радуј се, јер миришеш неисказаним миомиром Духа Светога!

Радуј се, јер Твојим посредовањем чистиш нашу душевну нечистоту кроз истинско покајање!

Радуј се, јер нас присвајаш Богу тајнама Свете Цркве!

Радуј се, јер дајеш помоћ са висине онима који се боре против страсти!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милосрђа Твога!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целог света!

Кондак 8.

Нама који смо странци и дошљаци у овој земаљској долини плача буди, о Богомати, благодатна Путеводитељко, да не залутамо са правога пута који води небеском отечеству; јер немамо пак, другу верну наставницу осим Тебе. Сама, дакле, управи живот наш ка спасењу и научи да Духом и истином певамо: Алилуја!

Икос 8.

„Сва си добра ближња моја и греха нема у Теби“, предсказа за Тебе Дух Свети у речима премудрога пророка и цара: Тебе беспрекорну певају анђели, хвале пророци, проповедају апостоли, славе мученици, богослове светитељи, прослављају преподобни и преузноси свако живо биће. Ми грешни, коју хвалу да принесемо Теби, не знамо и ужасавамо се. Међутим, побеђени Твојом љубављу, ми недостојни се осмељујемо да певамо Твоме величанству:

Радуј се, истински прекрасни Рају тајних цветова!

Радуј се, Голубице, Која псаламски сијаш!

Радуј се, јер блисташ чистотом облагодаћенога девства!

Радуј се, животворни Изворе дубокога смирења!

Радуј се, дивни Примеру послушања вољи Бога Оца!

Радуј се, неисцрпни Изворе богосличне љубави!

Радуј се, прекрасно Чињење свих врлина!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милосрђа Твога!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целога света!

Кондак 9.

Отерај сваку жалост и бол Божанском силом Својом од оних који прилазе светој икони Твојој, Богообрадована. Окружише нас многа зла ради грехова наших, опколише нас видљиви и невидљиви непријатељи. Ти као изабрана Војвоткиња похитај нам у помоћ и заштити нас од свих зала, да би спасени Тобом у миру и тишини певали Спаситељу Богу: Алилуја!

Икос 9.

Многоречити духовници и пастири Цркве Христове, окружише прослављену чудесима и знацима свештену икону Твоју, и као цветовима украшавају је похвалним песмама, са њима пак, и ми прилазећи, приносимо Ти, Пречиста Владарко, смирене молитве наше говорећи:

Радуј се, јер као драги бисер примаш хвале од чистих уста!

Радуј се, јер прехвално утврђујеш истинско исповедање православне вере!

Радуј се, јер припремаш апостолски венац свима светитељима који богомудро воде своју паству!

Радуј се, јер удостојаваш вечне награде пастире који се старају за стадо Христово!

Радуј се, јер невидљиво обухваташ Твојом љубављу покајане грешнике!

Радуј се, јер милостиво чујеш молбе за помоћ у борби са телом!

Радуј се, јер избављаш од телесних страсти оне који долазе Теби!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милосрђа Твога!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целога света!

Кондак 10.

Овај храм види се као тихо пристаниште спасења у коме долазе уморни пливањем у бурном животном мору: да овде пред свештеном иконом Твојом оставе терет њихових душевних бремена, да би добили од Тебе снагу за продужење животног пута и певају растерећеном душом свештену песму: Алилуја!

Икос 10.

Цара Небескога кога си натприродно родила, Богоневесто, и због тога си сада преузнешена на небесима више од свих свих видљивих и невидљивих. Немој одузети од нас материнску заштиту Твоју, и не лиши нас заступништва Твога, него подари све корисно онима који кличу пред часном иконом Твојом:

Радуј се, јер виђењем изображенога дивнога лика Твога на икони благодатно привлачиш срца наша к Себи!

Радуј се, јер гледањем лика Твога помажеш да заборављамо све животне бриге!

Радуј се, јер благодатно награђујеш оне који у овом животу чувају верност Теби!

Радуј се, јер си обећала да ћеш нам дати наследство у вечним насељима!

Радуј се, јер свештенике који побожно служе Теби обогаћујеш тајним даром истинске молитве!

Радуј се, јер смиреним душама предајеш руковођење ближњима!

Радуј се, јер венцем исповедништва овенчаваш оне који без роптања пролазе искушења!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милосрђа Твога!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целога света!

Кондак 11.

Осмељујемо се да Ти принесемо ове похвалне песме, Владарко, ако смо и недостојни, пред чудотворном иконом Твојом, памтимо да си младића, који је много дана страдао одмах исцелила после молитве к Теби у манастиру Барском. Због тога сви прилазимо Теби, имајући чврсту наду да ћеш Ти милосрђем Твојим уста наша која оскудевају очистивши испунити и научити да достојно певамо Богу који Тобом чини чудеса: Алилуја!

Икос 11.

Била си светлоносна дворана Сведржитеља Бога Који се од Тебе оваплотио, богопрекрасна Дјево Маријо. Ти си пак од људи процветала, али си родила Владара, јављаш се Небеска врата, која нас уводи у горњу дворану. Подари свима нама, о свемилостива Мајко, светлу духовну одећу са којом ћемо ући на вечеру Јагњетову, да не бисмо били избачени из дворане Христове као они који немају брачна одећа. Сада нас удостој да побожно певамо Теби пред светом иконом Твојом:

Радуј се, духовно Небо које нам је засијало Сунце правде Христа!

Радуј се, Рају који си процветао безсмртни цвет нетрулежности Животодавца Христа!

Радуј се, благословена Жено, чије семе уништи главу змије!

Радуј се, јер сада се наслађујеш гледањем Царства Сина Твога!

Радуј се, страшна Победитељко сила преварног држитеља света!

Радуј се, јер Твојом помоћи нам се даје снага за уништење саблазнитеља!

Радуј се, јер си онима који Те воле обећала наследство у небеским насељима!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милосрђа Твога!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целога света!

Кондак 12.

Благодатном силом Твоје моћне силе посети нас Владарко, силна Хранитељко наша, у ово окрутнo време разорнога неверја и разорних јереси. Заповеди тами да одступи од богољубиве земље наше, дај свима нама да се непрестаним мислима узнесемо у земљу вечне светлости, где се Ти прослављаш са Сином Твојим и Богом нашим, Кома све горње војске са страхом певају: Алилуја!

Икос 12.

Прослављајући Твоју човекољубиву заштиту којом нас покриваш у надолазећу годину искушења, молимо Те пред прехвалном иконом Твојом, Препрослављена Владарко свакога живогa бића, не одбаци нас од лица Твога и у следећим годинама, но часним покровом Твојим немој престати да покриваш слуге Твоје који Теби неућутно певају:

Радуј се, неразрушава Оградо наша!

Радуј се, неуморна Старатељко наша!

Радуј се, јер нам дајеш све потребно за спасење!

Радуј се, јер оне који Те воле уводиш у небеска насеља!

Радуј се, јер спасаваш до последњег рођака монаха од болести и невоља!

Радуј се, јер си страдалницима за веру и побожност припремила вечно весеље и спокојство!

Радуј се, јер си обвезницу грехова наших поцепала влашћу твојом!

Радуј се, јер си нам подарила дивну икону Твоју као знак милосрђа Твога!

Радуј се, Владарко, Похвало Барскога манастира и Утврђење целога света!

Кондак 13.

О, свеславна Мати, Пречиста Дјево, пуна божанске благодати, оне који са надом прилазе под Твоје велико милосрђе и свети омофор Твој, удостој благодати Сина Твога. Отвори нама хришћанима двери милосрђа Твога. Тебе пак, ми грешни усрдно молимо и побожно Ти узносимо наше руке: помилуј нас који са умиљењем кличемо Сину Твоме: Алилуја!

(Овај кондак се чита три пута, па затим: Икос 1. и кондак 1. и молитве, на крају.)

Молитва 1.

Богослављена у целој свету, опевана Госпођо Мати Сведржитеља Богородице Маријо, прими ову нашу молитву коју Ти приносимо, ми

који Те волимо, коју Ти приносимо пред светом иконом Твојом. Као што си до овога дана и часа милостиво покривала све људе који су Ти долазили у ову цркву тако и у будуће време похитај да нам помогнеш у свима делима и у подухватима нашим, која не ометају наше вечно спасење. Ти знаш немоћ нашу, видиш потребе, муке и смутње које нам одасвуда долазе, и све ово можеш само једним погледом Твојим умирити, само ако хоћеш да нам помогнеш. Знамо да због наших грехова нисмо достојни Твога милосрђа, но Ти која си родила Онога који је дошао у свет да грешнике спасеш, спаси и нас који грешимо свакога дана и часа. Укрепи слабу вољу и немоћну ревност нашу, и оживотвори нас духом истинскога покајања. Да би тако очишћени овде били достојни Твога покрова и са горњим силама светилима врлина без препрека прешли у земљу небеску, где да се удостојимо да се поклонимо Теби, Пречиста Госпођо, славећи Пресвету Тројицу која Те је изабрала и узвеличала, Оца и Сина и Светога Духа у векове векова. Амин!

Молитва 2.

Пресвета Богородице Дјево Владичице, виша ода Анђела и Арханђела и часнија од све творевине. Услиши нас који Ти се молимо и јави милост Твоју људима Твојим. Помени, Свемиловита Госпођо, све људе који стоје пред Тобом и због благословених кривица остављене помилуј њих и нас по мноштву милосрђа Твога. Домове њихове испуни сваког изобиља, супружанства њихова сачувај у миру и једномислију, децу васпитај, младост упути, старост подржи, малодушне утеши, растурене сабери, преварене уразуми, мучене од нечистих духова ослободи, плови са онима који плове и путуј са путницима, покажи се удовицама, сиромашне заштити, заробљене избави, болесне исцели, оне који су по судовима и у рудницаима, у затворима и на тешким пословима, и у свакој муци и жалости и све који су у невољама олакшај, подигни и помилуј. Посебно пак, сачувај Цркву Сина Твога. Јер си Ти, Госпођо Нада наша и Заштитница свих оних који долазе к Теби и моле Твоју помоћ. Стога свечасни лик Твој и Твојом руком држаног Сведржитеља видевши на икони ми грешни, радујемо си и са умиљењем клањајући се пред њим, целивамо га са

љубављу, очекујући Госпођо. Твојим светим богопријатним молитвама да се удостојимо бесконачнога небескога живота и да непостидно станемо у дан суда са десне стране Сина Твога и Бога нашега, славећи Га заједно са Беспочетним Оцем и Пресветим и Благим и Животворним Духом у векове векова. Амин!

Молитва 3.

Приђите људи, преславно и православно прославимо Преблагословену и Пречисту Марију Дјеву која је у граду Бару одавно јавила своју благодат, православне људе Подољске земље од агарена и сарацена ослободила и сачувала православну веру у латинском ропству. Кома да приђемо, ако не к Теби, Владарко, коме да принесимо сузе и уздисаје, ако не Теби Пресвета Богородице јер немамо друге помоћи немамо друге наде осим Тебе, Царице Небеска, Дјево Пречиста небеска Лествице, свети стану Логоса Божијега, прибижиште и избављење вернима, помоћ и заштита наслеђу Твоме. Даватељко вечнога радовања ожалошћенима, узвођење богомудрих монаха ка Небеском Царству. Ти, пошто имаш моћ непобедиву, одбацила си пакосну смелост латинску (римокатоличку), језуитско и унијатско неправоверје си обратила у веру православну, оца наше који су са вером призивали свехвално име Твоје си спасила и покрила их светим омофором. Не одбаци и сада слуге Твоје празне, јер имамо Тебе као једину наду: избави увек људе Твоје и град и манастир који си изабрала да буде место јављања благодати Твоје и Подољску земљу и све православне хришћане од искушења, од погубних, за душу штетних учења, од неверја, разврата и вечне погубли, и од сваке љуте невоље и напада непријатеља Твоје Православне Цркве, који до сада тајно и непрестано сеју нечисту плеву на доброј од века православној њиви Подољској, ако Ти не би предстала да се молиш, ко би избавио веру отаца наших од толиких невоља, ко би нас сачувао до сада слободне? Ми пак, радујући се Твоме преблагом заступништву за нас избавивши се од зала, благодарно Ти кличемо: Радуј се, Невесто Невестна!

Осмељујемо се да Ти принесемо ове похвалне песме, Владарко, ако смо и недостојни, пред чудотворном иконом Твојом, памтимо да си

младића, који је много дана страдао одмах исцелила после молитве к Теби у манастиру Барском. Због тога сви прилазимо Теби, имајући чврсту наду да ћеш Ти милосрђем Твојим уста наша која оскудевају очистивши испунити и научити да достојно певамо Богу који Тобом чини чудеса: Алилуја! Буди нам боговођена звезда, Владарко, показујући нам пут ка горњем Јерусалиму, где у неприступној слави са Сином Твојим и Богом царујеш и слушаш од бестелесних и праведних похвалне песме принесене због Тебе Богу: Алилуја! Потрешени смо буром животних невоља, окружени смо разним невољама, и помрачени тамом оскудне вере, прилазимо ка незалазној светлости љубави са иконе Твоје која светли, Богомати, молећи од Тебе мир свету и духовно просвећење. Подигни Блага Мати, руке Твоје и подигни нас слабе и изнемогле. Укрепи нас у борби са силама злобе и научи да у смирењу духа за све случајеве благодаримо Богу песмом: Алилуја!